

महावितरण कंपनीकडे असणारी महानिर्मिती व महापारेषण कंपन्यांची थकीत देणी अदा करण्याकरिता महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी, मर्यादित द्वारे विविध वित्तीय संस्थांकडून उभारण्यात येणाऱ्या/आलेल्या कर्जाच्या व त्यावरील व्याजाच्या रकमेस शासन हमी देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: शाहमी-२०२३/ उऊकावि/प्र.क्र.३४/अर्थबळ,

मंत्रालय, मुंबई-३२.

दिनांक:- २२ ऑगस्ट, २०२४

- वाचा -१) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. शाहमी-१०९९/प्रक्र.६८/शा.हमी, दि.५.११.२०१९,
२) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. शाहमी १००८/प्रक्र.१८/शा.हमी, दि.२८.४.२००८,
३) शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग क्र. संकीर्ण-२०२२/प्रक्र.३३२/ऊर्जा-५,
दि.२६.०४.२०२३
४) शासन निर्णय क्रमांक: शाहमी-२०२३/उऊकावि/प्र.क्र.३४/अर्थबळ, दि. २५.०५.२०२३,
५) शासन निर्णय क्रमांक: शाहमी-२०२३/उऊकावि/प्र.क्र.३४/अर्थबळ, दि. २३.०४.२०२४,

प्रस्तावना :

महावितरण कंपनीकडे असणारी महानिर्मिती व महापारेषण कंपन्यांची थकीत देणी अदा करण्याकरिता एकूण रु.२९,२३० कोटीच्या (रु.१७,२५२ कोटी व व्याज रु.११,९७८ कोटी) मर्यादेत विविध वित्तीय संस्थांकडून सन २०२२-२३, २०२३-२४, २०२४-२५, २०२५-२६ व सन २०२६-२७ यावर्षी अनुक्रमे रु.५७२७ कोटी, रु.८२०७ कोटी, रु.७७४६ कोटी, रु.५७९७ कोटी व रु.१७५४ कोटी इतक्या कमाल मर्यादेपर्यंत कर्ज घेण्यास शासन हमी देण्याच्या व सदर शासन हमीवरील हमीशुल्क माफ करण्याच्या ऊर्जा विभागाच्या प्रस्तावास मा.मंत्रिमंडळाने दि.०५.०४.२०२३ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत मंजूरी दिलेली असून त्यानुषंगाने एकूण रु.१३,५५२.१२ कोटी रकमेस वित्त विभागाच्या दि.२५.०५.२०२३ च्या शासन निर्णयान्वये शासन हमी देण्यात आली आहे. सन २०२४-२५ या वर्षी REC Ltd आणि PFC Ltd या वित्तीय संस्थांकडून रु.७९७९.४४ कोटी इतक्या रकमेची शासन हमी देण्याचा प्रस्ताव ऊर्जा विभागाने सादर केला असल्याने त्या अनुषंगाने दि.२३.०४.२०२४ रोजी शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला होता.

दरम्यानच्या कालावधीत महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनीने कर्जाची स्वस्त दराने उभारणी करण्याकरिता विविध संस्थांकडे सादर केलेल्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने हुडको या वित्तीय संस्थेने द.सा.द.शे.९.६५ टक्के इतक्या वाजवी दराने कर्ज मंजूर करण्यास संमती दर्शविली. हुडको या वित्तीय संस्थेने मंजूर केलेल्या व्याजाच्या धर्तीवर व्याज कमी करण्याकरिता REC Ltd आणि PFC Ltd या वित्तीय संस्थांबरोबर केलेल्या वाटाघाटीनुसार सदर वित्तीय संस्थांनीही त्यांचे व्याजदर द.सा.द.शे.१०.२५ टक्केवरून द.सा.द.शे.९.६५ टक्के इतके कमी केले आहेत. त्यामुळे कंपनीने सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षाकरिता लागणारे एकूण रु.४६६८.२४ कोटी इतके कर्ज REC Ltd, PFC Ltd व हुडको या वित्तीय संस्थांकडून प्रत्येकी समान कर्ज घेण्याचे ठरविले आहे. त्यानुषंगाने आता, ऊर्जा विभागाने केलेल्या विनंतीनुसार अ.क्र.५ येथील दि.२३.०४.२०२४ च्या शासन निर्णयामध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

महानिर्मिती व महापारेषण कंपन्यांची थकीत देणी अदा करण्याकरिता महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी, मर्यादित (महावितरण) द्वारे वित्तीय संस्थांकडून उभारण्यात आलेल्या/ येणाऱ्या रु.७९७९.४४ कोटी (अक्षरी रुपये सात हजार नऊशे एकोणऐंशी कोटी चव्वेचाळीस लक्ष फक्त) इतक्या रकमेस शासन निर्णय क्र. शाहमी-२०२३/उउकावि/प्र.क्र.३४/अर्थबळ, दि.२३.०४.२०२४ अन्वये दिलेली शासन हमी रद्द करण्यात येत असून आता खालील तक्त्यात नमूद वित्तीय संस्थांकडून उभारण्यात आलेल्या/येणाऱ्या रु.७६१९.६९ कोटी (अक्षरी रुपये सात हजार सहाशे एकोणीस कोटी एकूणसत्तर लक्ष फक्त) इतक्या रकमेस शासन हमी मंजूर करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	वित्तीय संस्था	कर्जाची रक्कम (रु. कोटीत)	व्याजदर (टक्के)	व्याजाची रक्कम (रु. कोटीत)	एकूण हमीची रक्कम (रु. कोटीत)
१.	रुरल इलेक्ट्रीफिकेशन कार्पोरेशन	१५५६.०८	९.६५	१०५१.६७	२६०७.७५
२.	पॉवर फायनान्स कॉर्पोरेशन	१५५६.०८	९.६५	१०६१.०९	२६१७.१३
३.	हुडको	१५५६.०८	९.६५	८३८.८१	२३९४.८५
	एकूण	४६६८.२४		२९५१.५७	७६१९.६९

२. सदर शासन हमीवर कर्ज उचलण्याची मुदत शासन निर्णय निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या कालावधीपर्यंत वैध राहिल.

३. धनको बँक/वित्तीय संस्थेसमवेत शासन हमीवर घेण्यात येणाऱ्या/आलेल्या कर्जासंबंधी करण्यात येणाऱ्या करारपत्रात खालील अटी व शर्तीचा समावेश करण्यात यावा.

३.१) शासन हमी एकूण रु. ७६१९.६९ कोटी इतक्या रकमेपुरतीच सिमीत राहिल.

३.२) महावितरणने आर्थिक संस्थांकडून घेतलेल्या कर्जाची परतफेड करण्यास विलंब झाल्यास त्याकरिता आकारण्यात आलेल्या दंडनीय व्याजाकरीता व इतर कोणत्याही देय रकमांसाठी शासन हमी लागू होणार नाही.

३.३) महावितरण कंपनीकडून कर्जाच्या परतफेडीबाबत अथवा व्याजाची रक्कम देण्याबाबत होणाऱ्या कसूरीची सूचना शासनास ९० दिवसांच्या आत देणे संबंधित वित्तीय संस्थेस बंधनकारक असेल.

३.४) धनको संस्था ही राज्य शासनाच्या पूर्व अनुमतीशिवाय महावितरण कंपनीला आदेशामध्ये विहित केलेल्या मर्यादेपेक्षा अधिक कर्ज देणार नाही. तसेच सदर प्रयोजनासाठी ऋणको अन्य कोणत्याही वित्तीय संस्थेकडून कर्ज घेणार नाही.

३.५) धनको संस्थांकडून घेण्यात आलेल्या कर्जातून निर्माण होणारी भविष्यातील मालमत्ता ही तारण म्हणून ठेवण्यात यावी.

३.६) महावितरण कंपनीकडून कर्ज फेडीत कसूर झाल्यास महावितरण कंपनीच्या तारण चल/ अचल मालमत्तेची विक्री/लिलाव (Auction) करून कर्ज वसुलीची प्रक्रिया पूर्ण करावी. तसेच, कर्ज वसुलीसाठी सर्वतोपरी प्रयत्न केल्याशिवाय संबंधित वित्तीय संस्थेला हमीपूर्ततेकरिता शासन हमीची प्रतिभूती म्हणून वापर करता येणार नाही.

३.७) धनको कडून महावितरण कंपनीच्या तारण चल / अचल मालमत्तेची विक्री वसुलीचा निर्णय झाल्यास त्यासाठी एक समिती स्थापन करावी व त्या समितीमध्ये उद्योग, ऊर्जा व कामगार

विभाग व वित्त विभागाचा प्रत्येकी एक प्रतिनिधी घेण्यात यावा. तारण चल / अचल मालमत्तेची विक्री / लिलाव करताना मुल्यांकन त्रयस्थ संस्थेकडून शासन नियमानुसार करणे आवश्यक राहिल. तसेच, उक्त समितीमधील शासनाच्या दोन्ही प्रतिनिधींच्या अहवालासह लिलाव प्रक्रियेचे अंतिमीकरणास शासनाची मान्यता घेणे आवश्यक राहिल.

वरील (३.१) ते (३.७) पैकी कोणत्याही अटीचा भंग झाल्यास शासन हमी अवैध होईल.

४. महावितरण कंपनीस रु.७६१९.६९ कोटीची शासन हमी वाचा येथील अ.क्र. १ येथे उल्लेखित दि.५.११.१९९९ च्या शासन निर्णयामध्ये नमूद केलेल्या अटी तसेच खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहिल :-

४.१) महावितरण कंपनी ही Principal Debtor राहिल.

४.२) सदर धनकोकडून घेण्यात येणाऱ्या कर्जाचा वापर ज्या उद्दीष्टासाठी कर्ज घेण्यात आले आहे त्यासाठीच करण्यात यावा.

४.३) महावितरण कंपनीकडून पुरेशा मत्तेची प्रतिभूती (Security) घेतल्यानंतरच धनको संस्था/ बँका कर्ज मंजूर करतील. सदर मत्तेची तपासणी वेळोवेळी व कमीत कमी सहा महिन्यातून एकदा तरी संबंधित संस्था/बँक करेल.

४.४) महावितरण कंपनीने आवश्यक तेवढ्याच कर्जाची उचल करावी.

४.५) सदरचे कर्ज (मुद्दल व व्याज फेडण्याची) संपूर्ण जबाबदारी महावितरण कंपनीची राहिल.

४.६) सदर शासन हमीवर देण्यात आलेल्या कर्जाचे दायित्व शासनावर येणार नाही याबाबत उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाने दक्षता घ्यावी.

४.७) महावितरण कंपनीने दर महिन्याला कर्ज परतफेडीच्या प्रगतीबाबतची स्थिती दर्शविणारी माहिती उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाकडे / वित्त विभागाकडे सादर करावी.

४.८) महावितरण कंपनीने विहित कार्यपद्धतीने लेखा परीक्षित केलेल्या लेख्यांची एक प्रत शासनास सादर करावी.

४.९) महावितरण कंपनी त्यांच्या आर्थिक स्थितीबाबतचा अहवाल या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या प्रपत्र-अ मध्ये दर सहा महिन्यांनी (३१ मार्च/ ३० सप्टेंबर) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागास सादर करेल.

५. हमी शुल्क -

मा. मंत्रिमंडळाने निर्णय घेतल्यानुसार सदर शासन हमीवरील हमीशुल्क माफ करण्यात येत आहे. तथापि, शासन हमीवरील घेतलेल्या कर्जाच्या परतफेडीबाबत संनियंत्रणाची जबाबदारी सह सचिव/ उप सचिव, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२ यांची राहिल.

६. हा शासन निर्णय उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या नस्ती क्र.संकीर्ण-२०२२/प्रक्र.३३२(भाग-२)/ऊर्जा-५ वरील प्रस्ताव व वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.शासन हमी क्र. १ /२०२४-२५ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. महावितरण कंपनीस कर्ज घेण्याच्या अनुषंगाने संबंधित वित्तीय संस्थांसोबत करण्यात येणाऱ्या करारपत्रांवर स्वाक्षरी करण्याकरिता उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागातील संबंधित सह सचिव / उप सचिव व वित्त विभागातील उप सचिव (अर्थबळ) यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०२४०८२२११५७५३४४०५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुनिल शिंदे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव,
- २) मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ३) मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ४) मा. उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ५) मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ६) सर्व सन्माननिय सदस्य विधानपरिषद/ विधानसभा महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्य, विधानमंडळ, मुंबई,
- ७) मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव,
- ८) मा. उप मुख्यमंत्री(वित्त) महोदयांचे प्रधान सचिव,
- ९) मा. उप मुख्यमंत्री(गृह) महोदयांचे प्रधान सचिव,
- १०) सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- १२) महालेखापाल, महाराष्ट्र- १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई/ नागपूर,
- १३) महालेखापाल, महाराष्ट्र- १/२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर.
- १४) ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानभवन सचिवालय, मुंबई, (५प्रती)
- १५) प्रधान सचिव (उर्जा), उद्योग उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १६) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित, प्रकाशगड, प्लॉट नं.जी-९, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-४०००५१.
- १७) वित्त विभाग (साउ/व्यय-१६/ऋण व हमी संनियंत्रण कक्ष), मंत्रालय, मुंबई.
- १८) कार्यासन अधिकारी-उर्जा-५, उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
- १९) संबंधित वित्तीय संस्था (विभागामार्फत)
- २०) निवड नस्ती अर्थबळ.

ANNEXURE A

Proforma in which the Information in respect of repayment of loan and financial liability of the borrower is to be submitted by the lending institute to the Government every six month (1st April/ 1st Oct)

- 1 Name of Lending Institute:
- 2 Principal Debtor:
- 3 Name of Administrative Dept:
- 4 Guarantee No:
- 5 Date of Validity of Guarantee:
- 6 Report for the period from: To

Guarantee & Repayment during the period (Rupees)

		Principal	Interest	Total
1	Outstanding guarantee at beginning of the period			
2	Additional guarantee sanctioned, if any during the period			
3	Total Outstanding (1 + 2)			
4	Repayment of loan			
5	Balance at end of the period (3 - 4)			
6	Amount Credited in to Escrow A/C			
7	Net Balance (5 - 6)			

7 Payment of Guarantee fees (Rupees)

	Outstanding Amount	G . F.	Penal Fee	Total
1	Outstanding at the Beginning			
2	G. F. Paid (Rs.)			
3	Date			
4	Challan No.			
5	Balance at end of the period (1 - 2)			

8 Types of assets taken as security against amount of loan / outstanding

Description Secured	Estimated Value	How
(I)		
(ii)		
(iii)		
Total		

(P.T.O.)

9 Types of inspection of assets / due diligence by lending institute during last 6 months to ensure loans are properly secured.	
10 Financial Health of Principal Debtor (I) Total Turnover of the Principal Debtor (II) Total Profits (iii) % of profits as % of loan amount	
11. Is in the opinion of lending institute, the borrowing institute in a position to service the debt against which government guarantee is given	
12. Is in view of the lending institute, the borrowing institute being managed efficiently	
13. If not, type of corrective action proposed to be taken by lending institute	
14. Has the lending institute ensured that no further loans have been taken by the borrowing institute since the government guarantee was given	
15. Has the lending institute ensured that the guarantee fees has been paid to the Government in order to keep the guarantee alive and valid	